

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Helyben:		Vidéken:	
1 óra	1 K.	1 óra	1-50 K.
3 évre	3 K.	3 évre	4-50 K.
6 évre	6 K.	6 évre	9- K.
12 évre	12 K.	12 évre	18- K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Székeshérvár, L. J. Baranyay u. 1.

Egyes szám: 4 fillér.

Művelés díjazásáról szerint.

Felelős szerkesztő és lapfajlagos: Baranyay Lajos.

Gróf Zichy Rafael.

A Zichy nemzetségnek, az ország mágnásainak egyik ritka tekintélyű tagja volt gróf Zichy Jenő. Itt élt közöttünk, a mi mágnásunk volt. Jól ismertük. Róttá a nagyvilágot. Az ősrendetgekek zengésében járt. Európai ember volt s exotikus kincseit a magyar nemzetnek ajándékozta.

Ennek a nagy urnak fia gróf Zichy Rafael, a vármegye egyik előkelő mágnása. A nagy apának nagy fia. Ez a mágnás is rózza az utat. Nem Afrikában, Indiában, hanem a fehérporos országutu vármegyében. Nem a Nilus partját keresi fel, hanem a Dunáét, kincseket gyűjt, akárcsak az édes atyja. Csakhogy a Rafael-kincsek értékesebbek, mint a Jenő-kincsek voltak. Különösen értékesek most, amikor a megdölgodatlan emberiség ebből a legdrágább kincsből már három éve oly pazarlást vizsgál, aminőt még egy tékozló fiu sem követett el. Gróf Zichy Jenő a magyarok őshazájának kincseit buvárokodta; fia, Rafael gróf az új hazának kincseit iparkodik megmenteni és gyarapítani.

Ez a legnagyobb kincs az élet, amelyet most annyira irtunk. Ezt keresi, ezt menti, ezt akarja gyarapítani a nagy magyar grófnak fia. Gróf Zichy Rafael, Fejérvármegye csecsemővédelmének apostola. Még pedig mecenás apostola. Sok sajtó sebe van ennek az országnak; persze, hogy kevés az apostola. Hát még a mecenás apostolok, akik nemcsak dolgoznak, szellemi tőkájukkal állnak bele a nagy társadalmi munkákba, hanem a vagyonnal, a pénzzel is.

A mi csecsemővédelmi ügyünk apostola faluról-falura jár, agitál, beszél, szervez, híveket gyűjt a nagy munkára. Községről-községre megy, megalakítja a csecsemővédő egyesületeket. Mikor azután már jó utat bejárt s beszámol a munkáról, igazi számadást csinál. Számadása azt mondja, hogy ez a faluzás, agitálás,

szervezés mind fontos dolog, nagy értékeket képvisel, ez a megyebeli körutazás szép kis köröket mutat, olyan rajzosan leírt nullácskakat, amelynek azonban akkor lesz nagy értékük, ha más számot is írunk eléje, legalább is egy egyest. És a mi nemesszívű grófnak jó számadást akar csinálni, amelynek végén nem passiva, hanem aktiva van. És így is lett. Számtani műveletében az értéket adó jegyeket is odaírta és felajánlott ötven ezer

koronát a csecsemővédelem legszebb intézményére, a gyermek-kórházra.

E mecenás apostolkodással Fejérvármegye csecsemővédelmi ügyének hajnalhasadtát hozta létre. A hajnalhasadás után ragyogó nappal szokott jönni. Hogy ez nem marad el, jól tudjuk; csak azt szeretnénk, hogy gyorsan menjen. Ugy ismerjük a vármegye többi mecenásait, hogy gyorsan is megy ez. Több Zichy Rafaelünk is lesz.

nyitással és felvilágosítással legyenek segítségére saját híveiknek is. Különösen kössék a hívek lelkére, hogy jelen helyzetben kiválóan alkalmas a keresztény felebaráti szeretet gyakorlására azoknak a ki-segítéssel, akik földjeiket megmunkálni képtelenek akár anyagi erejük, akár a felszerelés hiánya miatt, vagy bármi más okból.

Ajánlom ez alkalommal a tanulóifjúságnak a konyhakerti természetben való közreműködését is az iskolák vezetőinek figyelmébe.

A földmivelésügyi miniszter körirata szerint általában arra kell törekedni, hogy az itthon levő férfiak, asszonyok, gyermekek sorszorosan fokozott szorgalommal dolgozzanak, ahol lehet, gazdasági gépek munkáját vegyék igénybe, jármozzák a teheneket is s az legyen a vezető fellegős, hogy most nem az a fontos, hogy minden gazdaságban mindenféle munka az eddigi szokás rendje szerint végeztesse, hanem az, hogy a békés időkben különben célszerű és hasznos, de közvetlen hatásában ma kevésbé fontos és később is pótolható munkák elhagyásával minden kicsi és nagy gazdaságban egymás segítségével most azokat a munkákat végezzék el, amelyek a termés előkészítésének és betakarításának érdekében multhatatlanul szükségesek.

Az a körülmény, hogy a közérő kirendelés felül a hadifogloly munkaerejének tervszerű felhasználása és a katonai munkásoktagok alkalmazása is igénybevehető, módot ad arra, hogy a gazdasági munkák elvégzése megfelelően biztosítottak.

Ülések a vármegyénél. A jegyzők nyugdíj-választmánya május 4-én d. e. fél 10 órakor, a vármegyei tisztinyugdíj-választmány ugyanazon d. e. 9 órakor, a kórház bizottság fél 11 órakor, az árvászek igazgató választmánya pedig 11 órakor tart ülést a vármegyeaházán.

Egyre hangoztatjuk.

Egyre hangoztatjuk, hogy fakarságig takarékoskodjunk a lisztel, mert idő előtt elfogy, nem bírjuk ki vele az új termésig. Baj lesz, a jóakaró hazafias figyelmessétes meg nem hallgatásával három éves titáni küzdelmet semmisítünk meg pár hónap alatt. Hisszük is, hogy mindenki megfogadja kötelesség teljesítéséből eredő mindennapi figyelmessétesünket, hogy kevés a liszt, vigyázzunk, takarékoskodjunk, mert különben beláthatatlan veszedelemnek nyitjuk meg ugyancsak tág kapuit. A sajtó mondja mindezt a hazafias közönségnek. A Fejérvármegyei Napló mondja, amely a háborúnak minden óráját a katonák és az itthonmaradottak ügyének szentelte. Bárki, ha kissé is megdölgolja azt a háború munkát, amelyet épen a Fejérvármegyei Napló fejtett ki minden téren, hamar beláthatja, hogy ezzel a jóakaró figyelmessétesünkkel is csak egy nagyfontosságú háborús kötelességet teljesít, amellyel a közönség legszentebb érdekeit akarja megvédeni. A népet akarja biztosítani annak a borzalmas veszedelemnek következményei ellen, amely a lisztészlet idő előtti kifogyásával zúdulna ránk.

Gondoljunk csak meg jól, mit jelent az, ha az éhség külti a kezünköböl a fegyvert és könyörögnünk kell az ellenségnek. Azoknak az ellenségeknek, amelyek felfalni akarják bennünket. Valahányszor tehát kenyert törünk, jusson eszünkbe, hogy kevés van belőle. Hogy néhány falattal most kevesebbet szabad ennünk.

A tavaszi és nyári gazdasági munkák szervezésénél a lelkészek és tanítók közreműködése.

Dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök hazafias felhívása a papsághoz és a tanítószághoz.

A tavaszi és nyári munkák szervezésénél a papság és tanítószághoz hazafias közreműködését a megyéspüspök a következő felhívással kéri:

A földmivelésügyi miniszter köriratban hivta fel az összes megyék alispánjait és a rendezett tanácsu városok polgármestereit a tavaszi és nyári mezői munkák rendszeres elvégzésének biztosítására. A háború nehéz megpróbáltatásait szenvedő hazánknak nagyfon-

tosságú érdeke, hogy ezek a munkák kellő időben és akadálytalanul elvégeztessenek s ennek biztosításánál az illetékes tényezők a papság és a tanítói kar hathatós közreműködésére is számíthatnak. Felkérem tehát nt. Papságot és tanítóimat, hogy e részben szives készséget tanúsítsanak, ha a hatóságok a gazdasági munkák célszerű elvégzése ügyében hozzájuk fordulnak. Utbaigazítással, irá-

A fényűző hölgyek.

A fényűzés ellen paragrafusokat kértek a nemesség úriasszonyok, akik ügylátszik, nem tuiságosan tudják, hol kezdjék ki és hol fogják meg ezt a nehéz problémát.

A hölgyek ruhája ma több szövetet emészt föl, mint más időkben. Ez az ostoba és időszertlenül divat a posztógyárak mai küzdelmes erőfeszítése mellett nemcsak meg gondolatlanlanság, de hazafiatlan fényűzés is.

Fényűzés az is, hogy a nők egy része a legdrágább kalapokat, legfeltűnőbb ékszereket éppen a háborús nélkülözések korszakában kezdte el hordani. Széltében divatos lett az egész selyem ruha, melyhez a kelmét svájci vasuton Franciaországból hozzák. Fényűzés a magasszárú cipő borszükség idején.

Ezeknek a hölgyeknek, akiknél az ostoba divat majmlása mindennél előbbrevál, aligha fogja fényűző kedvét mérsékelni a hatósági beavatkozás. A lelkükben van a fényűzés; kedélyük, temperamentumuk az, ami nem simul a mai nehéz idők-höz.

Lépjének föl személyes bátorsággal a nemesség asszonyok e felicimázott divatbábok ellen úgy, mint az egyetlen ifjak azon a bizonyos estén, amikor Kossuth Lajos temetésére készültek. Szólítsák meg a fényűző asszonyokat, lányokat a korzón s mondják meg nekik, értessék meg velük, hogy háboru van, hogy millió és millió

az éhező és szenvedő emberek száma, száz és százezerre rug a hádlözvegyek és árvaké a ha anragi fölütüknek külsőleg is kifejezési kívánják, hogy van erre a hádlözvegyeknek ezer és ezer módja és nem kell a

gazdagságnak ép a bő selyem-szoknyákban, a hosszuszárú cipőkben és a structollas kalap ban nyilvánulnia.

A megcsóvgyentés talán jobban fogna rajtuk, minth a törvény és a paragrafus.

Fejérmegye tanügye a múlt évben.

A várnegye területén az óvó- és tankötelesek összeirása az összes községekben szabályszerűen megtörtént.

A beiskolázás illetve iskolába járás azonban igen kedvezőtlen volt, részben mert a hadi állapotra való tekintettel a nagyobb gyermekek kényszerítetők nem voltak, részben pedig, mivel a gyermekek ruházattal, különösen lábbelivel nem voltak ellátva, s így kedvezőtlen időben ezek szintén nem voltak kényszerítetők.

Négy iskolánál a tanítók bevonulása folytonosan szünetelt a tantás, mert helyettes nem jelentkezett, dacára annak, hogy a hadi állapotra való tekintettel övönök, nyugalmazott tanítók és tanítójelöltek is helyettesíthettek volna.

Dacára a hadi állapotnak, a múlt évben egy új állami iskola szerveztetett és pedig az Erd községhez tartozó Simon pusztán, és ez iskolát Elvira és Benta-pusztai gyermekek is igénybe vehetik, az iskolák azonban nem fejlesztettek és így ez időszert a vármegye területén működésben van 26 állami elemi iskola 77 tanítóval, 8 községi iskola 66 tanítóval, 1

valásalapítványi 1 tanítóval, 1 kincstári 1 tanítóval, 104 rk. jellegű iskola 216 tanítóval, 53 ref. iskola 93 tanítóval, 7 ev. iskola 10 tanítóval, 5 izr. iskola 8 tanítóval, 18 uradalmi iskola részben rk. jelleggel, részben magán jelleggel 18 tanítóval. Vagyis 230 iskolában 487 tanító működött és pedig 97 osztalán iskolában, melyek közül 13 állami, 61 rk., 24 ref., 4 ev., 4 izr., 18 magán és uradalmi és 126 osztott iskola közül 2 tanítós: 9 állami, 29 ref., 3 ev., 1 izr. és 2 községi; 3 tanítós: 9 rk., 2 ref., 4 tanítós: 3 rk., 2 ref. jellegű, a többi 5-öt 10 tanítós iskola rk. jellegű és állami.

Van továbbá 3 állami, 10 községi, 16 rk. és 1 egyesületi jellegű ovoda. Ezek közül csak 12 van nemzeti nyelvű vidéken, és ott a rendszeres foglalkoztatáson kívül fősúlyt fektetik a magyar nyelv tanítására. A működő tanítók közül 2 nem okleveles tanító van alkalmazva, de ezek miniszteri engedéllyel a háboru tartamára időhaladékok nyertek az oklevél megszerzésére, 1 evangélikus lelkesítő tanító a többi szabályszerű képesítéssel bír.

A kir. tanfelügyelő és a tan-

felügyelőiség iskola-látogatásra jogosított személyzete 139 iskolánál, 190 tanteremben teljesített iskola-látogatást, az átlagos eredmény kielőgítőnek találhatott. Örvendő körülmény, hogy nemzetiséglaktá községek iskoláiban 1 kivételével a tanítás nyelve magyar, de az egy szerb tanyelvtű iskolában is a magyar nyelvbeni eredmény kitűnő.

A közigazgatási bizottság utján 390 iskolai ügy intézetet el és pedig 48 ülésből és 242 ülésen kívül, ezek nagyrésze fizetési-kiadás-tervezési államegylet és az 1913. évi XVI. tc. alapján nyerhető államegyletű volt. A vármegye területén működő tanítók közül 101 tanító teljesít hadiszolgálatot, ezek közül a beérkezett jelentések szerint hősi halált halt 3, hadifogságba jutott 33 tanító.

Fegyelmi eljárás a vármegye területén nem volt.

HIREK.

Katonai kitüntetések. Az ellenséggel szemben tanúsított vitézségük és magatartásuk elismerésül Balabán Imre 10. huszárezredbeli tart. hadnagy újból legfelsőbb dicsőségi elismerést, Makár János 69. gyalogezredbeli tart. hadnagy legfelsőbb dicsőségi elismerést a kardokkal, Kulcsár Sándor népf. tizedes, Szili György örvezető, Sárkány János, Keserű József, Bartha György, Jantner Pál, Ribli Antal, Konrád József, Bernhárd Henrik, Bús József, Galambos János, Kovács Vince, Kacsz József népfelkelők bronz vitézségi érmet kaptak.

TÁRCA.

A védőangyal.

Egy közös jóismerősünk szomoru sorsáról beszélgettünk. A vidéki lapocská a maga szokott módja szerint hangzatos szólamokban perentálta el a jobb sorsra érdemes nagy tenetséget, aki a sik kasztás szörnyű utjára tévelyedett.

— Ugy kellett neki, mondta az egyik. A jó lsten elhalmozta azt a fiatalembert minden adományával és ő mindegyikkel csak visszavál. Ugy kellett neki! A könnyű élet, az élvezetek után kóstolja meg a rabok kenyerét!

A másik, az ügyvéd igyekezett a részvét hangján beszélni, hogy valahogy azt ne higgyék, hogy ő örül a versenytárs bukásának:

— Igazán sajnálom a szegény fiut, de én előre sejtettem, hogy nem jó vége lesz. Nagyon elbizakodott volt. Igaz, hogy kényeztette is mindenki, a kollégái, a barátai, az asszonyok, a leányok.

— Minden ujára kapott volna tiz feleséget is, tört ki a haragos megjegyzés a kis Szatory Gidából, aki nyomorult, beteges termével és hatszázforintos állásával bizony

a tiz ujára se igen kapott volna egyet.

— Alighogy irodát nyitott, csak úgy röpült hozzá a pénz, jegyezte meg egy tönkrement urfi, akibiz bizony régidő óta nem röpült a pénz.

— Reménytelen szerelem kergethette a bünbe, mondta jósszerűen a kis szeplős aljegyző, ez a helyett, hogy végre letenné a bírói vizgát, rossz szerelmes verbenek firkál a „Nagyatádi Kürtben.

— Ivott, s az ivás veszedelmes, ha szenvedélyé válik, moralizált a vörösképi állatorvos, a negyedik vagy ötödik pohárka pálinkát kergetve le öblös torkán.

Sokfélért összebeszéltek, de az igazi okot egyik se találta el. Lassanként azután mind elszéledtek a kávéházból, csak ketten maradtunk Bán Janival.

— Hát neked mi a véleményed, kérdeztem tőle.

— Az, hogy azért szokott meg az az ember, mert nem szeretett szerkit és mert nem szerette senki, tisztán, nemesen és becsületesen. Nem ismerte azt a szerelmet, amely megemesíti a lelket, amely megvéd minket minden rossztól.

— Hát neked az a meggyőző dedsed, hogy annak a fiatalembernek el kell zülleni, aki nem tud

becsületesen szeretni, szóval az elbukott, aki fölött nem örkődik a szerelem?

— Vagy a szeretet. Az imént ezt kifelejttem. Igen, a becsület s a tisztesség utján csak ez a kettő tartja meg a forróvérű fiatal-ságot. Mindnyájan szaladunk a léha élvezetek után s kerüljük a komoly munkát, hacsak nem érez-zük, hogy közelből vagy távolból két vigyázó, jószágos tekintetű szemkiéri lépteinket. Két szem, melyből első ballépésünk hírére könnypatok árad. Vagy szerető édesanyának, hitvesnek, vagy szerelmes leányának kell örködni fölöttünk, hogy el ne bukjunk. Elmondhatom neked az én históriámat. Tapasztalásból mondtam, a mit mondtam.

— Te persze csak azóta ismersz, mióta szolid, komoly házassamber vagyok, de voltam ám másforma is. Kérdeznéd csak meg az én legénykori cimboráimat! Mig édesanyam élt, addig csak kiragadott a könyvemű életből az ő szelid dorgálása és könnyes szemének bánatos tekintete; de azután, mikor ő elment haza a bánfalvi kriptába, kezdetem hanyat-homlok lerohanni a lejtőn.

Oh, az elzüllesnek nagyon egyszerű folyamata van. A munka megtulásánál kezdődik. — El-kezdjük mondogatni: ma nem

dolgozunk, majd holnap, ma még mulatunk.

Azután elfogy a pénz a lelkielő, a becsületérzés s hozzányulunk ahhoz, a mi nem a miénk.

En is mássz az a ponton voltam, elsikkaszom a príncipá-lisom által rám bízott pénzt.

Ekkor jött egy levél. — Messziről a Tarna partja mellett kis faluból, az én elhagyott, ellelejtett kis ideálomtól. Hej azelőtt de gyakran felkerestek ezek a kis akombám betűk, ezek az édes, kis levelek, melyek tele voltak leggyöngédebb, legnemesebb szerelemmel. Azután elmaradtak, mikor az írójuk hírt vett az én haszontalan életem folyásáról, a kalandjaimról, a botrányaimról. S ime ujra csak előttek a kis fekete betűk, ép akkor, mikor legnagyobb szükség volt rájuk.

Szinte szégyenlettem ott föl bontani a levelet, az én legényes szobám léha arcképei között. Hosszasan néztem a borítékot s míg néztem, szinte éreztem, hogy telik meg lellem a bájos Tarna völgye édes tiszta hangulatával.

Láttam a kis falut akácias, illatos utcáival; a határt, sötét meg világoszöld szalagjaival; a szőlő-hegyeket a nyiló barackfákkal; éreztem a Tarnáig lenyuló,

Művészestély!! Május 7 és 8-án a legkiválóbb csevegő művész KOVÁCS ANDOR és társulátnak vendégszereplése

AZ
APOLLOBAN

— **Klnevezés.** Dr. Koltai Tóth Loránt-segédfogalmazót a földmívelésügyi minisztériumban fogalmazóvá nevezték ki.

— **Házkutatás a polgármester-nél.** A Fejérmegyei Napló tegnapi számában megírta, hogy otromba, komisz és minden alapot nélkülöző feljelentés alapján a Közelelmezési Hivatal elég tapintatlanul házkutatást rendelt el két fővárosi detektívtel dr. Saára Gyula polgármester szőlőjében. A feljelentés természetesen a legközönségesebb rágalomnak bizonyult, mert a detektívek egy szem elrejtett gabonát sem találtak. Az esettel kapcsolatban ma a következő nyilatkozatot kaptuk:

„Dr. Saára Gyula polgármester ur ellen szóbeli feljelentés tétetett; az eljárással detektíveket saját hatáskörömben bízta meg: a feljelentő nevét polgármester úrnak felelősségemre és magam zászlómból tudomására hoztam. Ifj. Kállay András, közéleti író.”

E nyilatkozattal a dolog még nem zárult be, mert a polgármester orvoslást követel a házkutatásért. Mint halljuk, a legközelebbi közgyűlésen érdeme szerint fogják tárgyalni az egész házkutatás történetét.

— **A földek megmunkálása.** A Fejérmegyei Napló sokszor hangoztatta a minden talpalattnyi föld megmunkálásának fontosságát a mostani súlyos időben. A hazafias jóakaratu figyelemzetésnek megtett a kívánt eredménye. A város Polczér Péter gazdasági tanácsossal felülvizsgálta a földeket, s Polczér 8 hold kivételével mindent megmunkálva talált.

pimpákkal, nefelejcskékkel s démutka virágokkal kitarakozott rétek illatát s látám ott állani az én Irmát a fehér szolpos tornácra a fehér ház előtt.

Sohse felejtem el azt a képet, a mit akkor behunytt szemmel láttam, míg a levelet felbontatlanul a kezemből tartottam.

Olvasásom áig mértém kezdeni. Sejtettem, mi van benne. Keserűség, szemrehányás! Az, a mit megérdemeltem.

Es nem az volt! Szerelmről beszélt a levél minden sora. Szerető szívéből írta ki minden betűjét az az édesszavú, áldottlelkű leány.

— Ugye nem igaz, hogy maga más lett, mint volt? Nem hiszem. A kit én szeretek, a kiért én imádkozom, az nem bukhatik el. Felénk se jött, nem is írt, de én minden órában gondoltam magára s minden este imádkoztam magáért. Ugye nem igaz, a mint magáról beszélnék? Ugye maga az én Janikám most is? A jó, becsületes tisztaszívű?

Es az lettem újra! A levél most is megvan.

Sokszor elolvassuk a feleségemmel, Irmáskával együtt.

Annak a szegény fiúnak nem volt senkje. Nem örködte föllette tisztafényű szemek, azért veszett el.

A nyáron komolyabb békemozgalom várható.

Anyugati front kudarca az ántántot telkedvetlenítette

Az időjárás és az offenzíva.

Alexejev tábornok a nyugati offenzíva alkalmával üdvözölte az angol főparancsnokot és táviratában többek között ezt mondja: „Azonnal meg fogjuk kezdeni az offenzívát, minéljyt az időjárás viszonyok megengedik.” Jó kilógás és biztatás!

A béke ügye még most is felszinen marad.

A különbake gondolatával szemben azt kívánják, hogy az ente egységesen kössön demokratikus békét. A bizottság azt akarja, hogy ideiglenes kormány ilyen irányban gyakoroljon nyomást szövetségesire. Az oroszok az orosz lemondanak Konstantinápolyról és más hódításokról, de viszont tovább folytatják a háborút mindaddig amíg a központi hatalmak nem jelennek ki nyíltan, hogy minden hódításaikról lemondanak.

A nyáron komoly békétárgyalások várhatók.

Eppen azért, mert az oroszok nem akarnak különbket, halasztottak el az orosz békekötés kezdetét. Meg fogják várni, amíg az a békeprogram összeegyeztethető Anglia és Franciaország bekefelleléivel. Péterváron úgy hiszik, hogy a nyugati hatalmak csak a franciaországi offenzíva végén várják meg, de legkésőbb május végére ők is közlik a bekefelleléiket.

A szocialisták Stockholmban.

Az Internacionálé hollandi szakosztálya Stockholmban megkezdte munkáját. Arra törekszik, hogy minden nép arra szorítsa a kormányt, hogy segítse elő a békét. A konferencia előkészítő munkáit a semlegesek végzik hollandok, svédok, dánok, norvégok. Holnapra várják Lepas orosz szocialistát Stockholmba és éppen úgy nem tettek le arról a reménységről sem, hogy a maguk körében fogják üdvözölhetni a francia szocialista kisebbség képviselőit. Valóban a francia szocialista párt kisebbségétől távirat érkezett, s az kiáltásba helyezi, hogy ők részvesznek a konferencián; de viszont Franciaország bepolitikai viszonyai miatt kívánatosnak tartják, hogy a konferenciát körülbelül június 15-ig elhalasszák.

A nyugati offenzíva kudarca nagy keserűséget okoz az ántántnál.

Az angol-francia offenzíva kudarca nagy elégtelenséget és kiabrándulást keltett Franciaországban. A katonák, akik három hónap óta szenvednek a harcúterben, kifáradtak, a polgári lakosságra pedig dermesztőleg hatottak az oriasz veszteségek.

— Az egyenesadó bizottság elnöke. A pénzügyminiszter Kováts Á. Sándor városi t. b. tanácsost az egyenesadó kivető bizottság elnökévé nevezték ki a következő három évre.

— **Fiut, vót, testvért haza lehet kérni munkára.** A járási főszolgabírákat és városi polgármestereket felhatalmazza a miniszter, hogy egyes rendkívüli, méltánylást érdemlő esetekben, a harcúterben levő legénység csapatsténél a rendkívüli körülményeknél fogva tényleg indokolt szabadságolás iránt közvetlenül javaslatot tegyenek. Az önálló mezőgazdák (bérők) illetőleg azoknak közvetlen hozzátartozói (fiú, vó, testvér) a szőlőbirtokosok, vincellérek és kádárok, a bognárok és a mezőgazdasági kovácsok, ha iparukat a mezőgazdaság érdekében önállóan üzik, a tavaszi szántásvetési, valamint az aratási munkákra szabadságoltatni fognak.

— A nikkell huszfilléres továbbra is érvényben marad. A nikkell huszfillérest az állampénztárak és állami hivatalok ezentul is teljes névértékben elfogadni tartoznak. Erről ad hírt a pénzügyminiszternek a hivatalos lapban közzétett rendelete. Eredetileg úgy volt, hogy a nikkell 20 fillérest csak május 1-ig lehet beváltani. A pénzügyminiszter azért hosszabbította meg bizonytalan ideig a beváltás határidejét, mert, mint a rendelet mondja, a háború rendkívüli körülményei a lakosság egy részének megnehezítették vagy lehetetlenné tették a beváltását.

— **A zöldségtermelés biztosítása.** Anapokban már hírül adta a Fejérmegyei Napló, hogy a földmívelésügyi miniszter feiratot küldött Szekesfehérvár városához is a jövő esztendői zöldségtermés biztosítása érdekében. A zöldségtelek vetőmagvainak hiánya mindinkább érezhetővé válik s ha e hi-

ány érdekében megfelelő intézkedés nem történik, a zöldségtermesztés és ezzel kapcsolatban a küzelelmezés ellátása a jövő évben igen nagy nehézségekbe ütközik. A magánkészeletek teljesen kifogyóban vannak. Tekintettel arra, hogy külföldi behozatalra egyáltalán nem lehet számítani, a miniszter fölhívja erre a városi gyelmét. A vetőmag természetesen egy nagyobb gazdaságok üzemében, mint a kisbirtokosság viszonyai közt egyaránt fontos és jelentékeny jövedelmi forrást biztosít. Ez ügy fölkarolása kétség-telenül elsőrendű közgazdasági feladatot képez. — Az első évben magot termelő zöldségféléken (paradicsom, zöldborsó, zöldbab, ugorka sté.) kívül már az év tavaszán szükséges zöldségféléket (sárgarépa, petrezselyem, vörshagyma, kalaráb, fejes- és kelkáposzta sté.) is megtermőkül kültetni, mert különösen ezekből van nagy hiány.

— **A szélhámosok.** A Fejérmegyei Napló több ízben megemlékezett már olyan szélhámosokról, melyeket katonák követnek el. Az egyik trükk, melyet a szélhámosok dolgoznak, hogy beállítanak egy házba és ott nagy bőbeszédűséggel elmondják, hogy fiuk, mivel X. korbázban együtt vannak, üdvözlét küldi és egy kis hazait üdvözöl. Az aldozatok rendszerint felülnek ennek mesének és gazdagon megvendélik a katonát, mire fiukhoz való eljuttatás céljából nagy csomagot bíznak. Persze a csomag sohasem ér oda. A másik trükk — melyet utjabban használnak — a felmentési ígért. Miután e két szélhámosági esetek az utóbbi időkben elég gyakran megismétlődtek, újlag és nyomatékosan figyelmezteti a Fejérmegyei Napló a közönséget, hogy hozzájuk kerülő ismeretlen embereket e fajta meséik elmondása után adják át a katonai hatóságnak.

— **A hajóállomásoknak nincs telefonja.** A Zrínyi hajó borzalmas katasztrófájával kapcsolatban írják olvasóink, hogy a Dunagőzhajózási Társaság legtöbb hajóállomásán nincs telefon. A mentés munkálatainak megkezdését is az késleltette, hogy a nagytényényi hajóállomásról hiányzott a telefon és a katasztrófáról való híradás is nagy időt vett igénybe. A telefonhiányon egy kis jóakarattal könnyen lehet segíteni.

— **Szökött katona rablása.** Mánás Elza receptje szerint rabolta meg Ginter Gyula, a 69. gyalogezred szökött katonája és betörő tolvaj özv. Schmall Alajosné uriaszonyt. Kedvese Török Erzsébet tizekilencesztendő cselédleány az ő biztatására lopott cselédkönyvet szolgálataba állott annál a családnál, ahol az özvegy vendégségben megszállott. Ez évi február 17-én a szökött katona azzal állított be kedvesének Temesvárot, Inceutcai helyére, hogy a harcúterből jött meg s testvérét, aki Varga Eszter név alatt szolgált, akarja meglátogatni. Mikor az özvegy

Blous-ujdonságok!

Crep, Grenadín, Voal, Selyem, Japonals Crepp de chine és fehér kézzel himzettekből nagy választék

Vermes áruházában.

uriasszony magára maradt, Ginter Gyula konyhakést szegzett mellé, nek s ráparancsolt, hogy tegye a két kezét hátra—és meg ne mocsanjon, mert a halál fia. A meg-rémült öregasszony kezét azután összekötözte és szeretőjével együtt minden értékes holmit, ruhát, ékszert 3000 korona értékben el-rabolt. A budapesti esküdtbíró-ság most két évi fegyházra ítélte az elzüllött leányt jogerősen, a katonna felett pedig a katonai bíróság fog ítékezni.

Hetedik gyógyszerár. Bierbauer János gyógyszerész kérvényt adott be a város utján a belügyminiszterhez, hogy Székesfehérvárott állítsa fel a hetedik gyógyszerárát arra való pályázatát egyuttal be is adta.

Zsákhány. Ilyen is van és Kürthy figyelme erre is kiterjedt. Tegnap a megye alispánja hivatalához érkezett rendeletben felhívja az alispánt, hogy a rendelkezésre álló zsákokkal takarékoskodjék. Felhatalmazza a közlelmzési igazgatóságot, hogy a liszt kiszolgáltatások alkalmával zsákmegtérítési díj címén 2 korona 50 fillért felszámíthasson, kopási díj címén 50 fillért szedhessen, az olyan ke-reskedők ellen pedig, akik a zsá-
kot visszaélésből tartják vissza, büngyi uton járjon el.

Miért drága a sör? A Köbányai Polgári Szerződés r. t. 1916 évi december hó 16-án megtartott közgyűlése az alapítóknak 25000000 koronával való felmentését határo-zta el akként, hogy a forgalom-ban levő 25.000 darab részvény után egyenként 1000 korona az alapítókére befizetettik. Már 1916-ban — az 5 millió korona alap-tóke mellett — bőséges tartalé-
kás után több, mint egy milliót keresett ez a sörgyár.

Szeplő, májolt, pörsenés, arctisztatlanság ápolására biztos hatású szer a „Korona-Tejkrém” (ezelőtt Crème de Lakteine), és az párszori használat után az arcot bársónysimává és hófehérre teszi. Egy kis tégely 1:20 K. Nagytégely 2:K. Kapható Szűts Róbert gyó-gyszerárban.

Köhögés ellen kitűnően bevált háziszser a Störk-pasztilla. Egy doboz ára 60 fillér. Kapható Szűts Róbert Károly király-téri gyó-gyszerárban.

Bojtorján hajszes korpá-sodás, hajhullás ellen; üvege 2 korona, Kapható Szűts Róbert gyógyszerárban.

Színház.

Apolló mozgószínház hírei.

Apolló-színház igazgatósága közli: **Sötétség lovagja.** Ez a címe az Apolló-színház péntek, szombat és vasárnapi filmszínházának, s az egyike a legérdekesebb bünygyi drámáknak. A műsort pompás, vidámtárgyú képek egészítik ki. Előadások pénteken és szombaton fél 7 és fél 9 órákor, vasárnap 3, 5, fél 7 és fél 9 órákor. Rendes helyárak.

Az Uránia-mozgószínház hírei. Az Uránia színház igazgatója közli:

Homunculus boszuja a sorozat IV. filmje. Az Uránia színház május 4—5—6-án pénteken, szombaton és vasárnap folytatja Homunculus sorozatát. Ezúttal a

IV. részt mely 4 felvonásból áll és mindvégig érdekesítő. Elő-adások kezdete pont fél 7 és fél 9 órákor. Hétfőn és kedden Franciska Bertini „A Kaméliás hölgyben” oly általános feltűnést kellett művésznő legszebb filmje „Diana” 5 felvonásos-dráma ke-rül színre.

Eladási hirdetés.

Az özv. Takáts Ferencné, Schmall Helén és Takáts Béla tulajdonát képező, a székesfe-hérvári 1447. számú betétben fölvelt templom dűlőbeli felső-hegyi a 716. számú lakházzal ellátott 4 oktály kiterjedésű szálló szabadkézből eladó.

Venni szándékozők szives-
kedjenek irodámban (Rákóczi-
utca 1. szám a., a Fejermegyei Takarékpénztár épületének emeletén) jelentkezni.

Székesfehérvár, 1917. ápril. 29-én.

Vértessy József
ügyvéd.

Alkalmos könyv- ajándékok.

a Szociális Missziótársulat kiadásában megjelent:

Dr. Prohászka püspök: „Elmélkedé-
sek az Evangéliumról” című műnek bővített és 10 kikalaku kötetre osztott kiadása.

1. Rorate coeli vászonkötésben 2—K.
2. Gloria in Exelsis vászonkötésben 2—K.
3. Jordán partjától Tábor-hegyig 3—K.
4. Táborhegytől Bethániáig 2:20 K.
5. Bethániától a Golgotháig 2—K.
6. A keresztia alatt 2—K.
7. A feltámadott nyomában 2:40 K.
8. A Szépszeretet Anyja 2—M.
9. A pünkösdi lélek 1:60 K.
10. A tulvilág tornácaiban 1:40 K.

Januártól kezdődőleg tekintettel a felemelt nyomdaárakra könyve-ink árát 20 százalékkal felemeljük.

Itt jelent meg Foerster tanár alant felsorolt 2 világhírű műve: Az élet művészete kölve 4:40 K
„ „ füzve 3—K
„ „ jellel 3:20 K
„ „ kölve 4:50 K

Kapható a Szociális Missziótár-sulat kiadóhivatalában (V. Gize-la tér 3.) és minden nagyobb könyvkereskedésben.

Uránia színház.

Pénteken, szombaton és vasárnap
május hó 4, 5 és 6-án:

Homunculus IV.

A sorozat 4-ik filmje.
Főszereelő OLAF FÖNS
Művészkolton felemelt helyárak.

Előadások köznapokon fél 7 és fél 9 órákor. Vasárnap 4 előadás 3, 5 fél 7 és fél 9 kor.

APRÓHIRDETÉSEK.

Háromszobás lakást keresek, lehetőleg közel a belvároshoz. Cím a kiadóhivatalban.

Május 15 ére szobaleány keres-
tetik. Cím Széchenyi utca 7.

Takarítónő keresetük a délelőtti órákra. Cím a kiadóhivatalban.

Kiszolgált kisasszonyok felvé-
tetnek Knazovitzky dívatáruházá-
ban. Ajánlatok csakis írásbelileg.

Fűszerüzlet, 40 év óta fennálló, jóforgalmu, lakással és mellék-helyiségekkel kiadó. Tolnai-utca 20 sz. alatt.

Bejárónő keresnek uri házhöz Ferenc József-tér 5.

Méhlépek szépen kiépített, or-
szágos méretű, félkeretekben, a Széchenyi-utcai vasúti sorompó-nál eladó.

Vágohíd-dűlő belső sorban ma-
gányos családi ház 326 □-ól ker-
tel szabadkézből minden órán el-
adó. Bővebbet ugyanott.

Vármegeybeli kereskedőknek bizományként magas jutalék mel-
lett nagyobb mennyiségben is ad-
juk lapunkat elárúsításra. Bővebb
felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

Kiútó fiúk felvetetnek Knazo-
vitzky dívatáruházában.

Hetiplaci árusók jó mellékesre
tehetnek szert, ha árujuk mellett
újságeladással is foglalkoznak.
Legjobb kereset. Bármikor lehet
jelentkezni a kiadóhivatalban.

Kereskedőknek üzleti érdekük,
különösen a külvárosi kereskedő-
nek, hogy boljukban helybeli új
ságot is áruljanak. Emellett jó
mellékes is, különösen a mostani
áruhányos világban. Az árusítás
bizományként történik, az esetleg
megmaradt példányokat visszaszá-
mitják. Üzleti elárúsításra bármi-
kor lehet jelentkezni a kiadóhiva-
tálban. Levél, telefon utján is el-
intézhető. Telefon 208.

Napszamos munkára évi ren-
des fizetés és magas jutalék mel-
lett megbízható, idősebb embert ke-
resnek. Jelentkezni mindennap déli
12-től 2 ig lehet—Széchenyi-utca
26. sz. a.

Lapkihordót, aki állandó he-
lyekre hordja az újságot, felvesz-
nek a kiadóhivatalban. Jó keres-
sethez jut és mint mellékes fog-
lalkozás is üzhető. Utcai elárúsi-
tásra is felvesznek több lapárúsi-
tót a kiadóhivatalban. 14 éven
felülieket már alkalmazzák. Kitűnő
keresethez jut és mellékes foglalko-
zásoként üzhető. Jelentkezni a
kiadóhivatalban lehet.

Apolló - színház.

Pénteken, szombaton és vasárnap
május hó 4, 5 és 6-án:

Nagyszabasu fitmatrakcio!

sötétség lovagja

Bünygyi dráma 3 felvonásban.

Remek kiegészítő műsor.

Előadások pénteken és szom-
baton fél 7 fél 9 órákor —
Vasárnap 3, 5, fél 7 és fél 9
órákor.

UJ LAP

pártokan feül álló keresztény-szoci-
alis irányu politikai napilap, amely
az egész országban elterjedt és
mindennap képekkel jelenik meg
8 oldal tartalommal, amelyben nin-
den hírt hoz röviden, tölös'eges szó-
szaporítás nélkül.

UJ LAP valamennyi előfizetőjének és
olvasójának minden ügyben teljesen
díjmentesen ad tanácsot, felvilágosítást
és utbaigazítást és minden nap az
üzletekben és a Fejermegyei Napló
árusítóinál 4 fillérért kapható.

Felsőkirálysor 20. számú két utcára nyílló

KERESZT HÁZ

két nagy házhellyel
az udvarban külön épített
LAKÓHÁZ

mellékkelhelyiségekkel, épített
sertésólakokkal, épített fűsze-
rekkel, kukoricagörékkel,

1.400 □-öi **belsőtelekkel**

akár nagy gazdálkodás, akár,
üzleti célra alkalmas,

külön egy-
**ázhellyel is
szabadkézből eladó.**
ÉRTESITÉST UGYANOTT.

A MAGYAR KÖNYVPIACON

ORSZÁGOS FELTÜNET KELTETT

Dr. Vass József könyve:

Szent Ágoston vallomásai.
CSINOS, IZLÉSES KIÁLLÍTÁSBAN
a két kötetes szép mű 6 koronáért

Horváthné és Rónayné könyvke-
reskedésében kapható. Kossuth-u.

Az első kiadás csaknem teljesen elfogyott.